

چکیده

در این مقاله روش بهینه‌یابی جدیدی با بهره‌گیری از تقریب در تابع هدف و قیدها جهت استفاده در معادلات لاگرانژ ارائه شده است. همچنین برای این مدل، الگوریتمی در قالب فرایند حل عددی بهمنظور نزدیک کردن جواب تقریبی به جواب دقیق بهینه برای مسائل واقعی مهندسی و به‌طور خاص مسائل سازه‌ای ارائه شده است. تقریب ارائه شده در این مدل عددی به فرم کره در فضای n بعدی بوده که با بیان جدیدی از تعریف عمومی انحناء و شعاع انحناء ارائه شده است. این تقریب باعث جدا شدن متغیرهای طراحی از هم شده به‌طوری که تنها مجهول در دستگاه معادلات بهینه، ضرایب لاجرانژ می‌باشند. متغیرهای طراحی به کمک روابط استخراج شده بر حسب ضرایب لاجرانژ مستقیماً بدون تحلیل هیچ گونه معادله‌ای حاصل می‌شوند. هر گام محاسباتی شامل دو بخش، یکی به دست آوردن جواب تقریبی بهینه و دیگری برگرداندن جواب تقریبی بر روی قیدهای فعلی بهمنظور انجام تقریب مجدد می‌باشد. با جداسازی متغیرهای طراحی از معادلات لاجرانژ، زمان محاسبات به خصوص برای تحلیل‌های تاریخچه-زمانی مورد نظر در طرح‌های بهینه‌ی لرزه‌ای می‌تواند ذخیره شود. با استفاده از این روش دو مثال سازه‌ای به عنوان بخش اصلی سیستم مهار جانبی قاب خمی بتنی و مهاربندی مورد بررسی قرار گرفته که نتایج آن کاملاً منطبق با نتایج حاصل از روش پنالتی خارجی می‌باشند. در این روش به دلیل کاهش تعداد متغیرها و طول گام بلند در محاسبات، سرعت همگرایی بالا می‌باشد.

کلمات کلیدی: کره n بعدی، شعاع انحناء، نقطه مرجع، ضرایب لاجرانژ، مسائل مقید

جداسازی متغیرها در بهینه‌یابی طرح لرزه‌ای به کمک درون‌یابی کروی

حسین مشکی

دانشجوی دکتری، دانشکده مهندسی عمران، واحد علوم و تحقیقات،
دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

عبدالرضا جفتائی (نویسنده مسئول)

دانشیار دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شریف، تهران،
joghatae@sharif.edu

۱- مقدمه

متغیرهای طراحی، ضرایب لاجرانژ^۵ نیز به مجهولات اضافه می‌شود. حتی در روش‌های غیرمستقیم مانند روش پنالتی^۶ [۱۰] نیز تعداد معادلات مسئله‌ی بهینه‌یابی به تعداد متغیرهای طراحی مسئله می‌باشد. به‌هر حال در روش پیشنهادی به دلیل به کار گیری توابع کروی^۷ که در عملیات مشتق‌گیری برای معادلات لاجرانژ^۸ به کار گرفته شده، متغیرهای طراحی از دستگاه معادلات جدا شده و به‌طور مستقل به دست می‌آیند. از این جهت حجم محاسبات می‌تواند به تعداد متغیرهای طراحی کاهش یابد.

در روش‌هایی مانند روش خطی‌سازی پیاپی [۵] یا برنامه‌ریزی درجه دوم [۶-۹] از بسط تیلور بهمنظور تقریب خود مقدار تابع

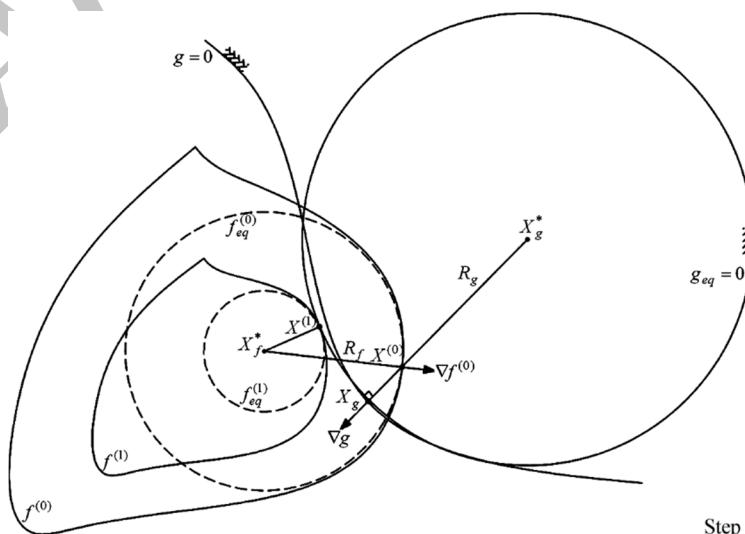
مشکل اکثر روش‌های بهینه‌یابی در گیر شدن متغیرهای طراحی در دستگاه معادلات حل بوده که حجم محاسبات پر تکرار بهینه‌یابی را به شدت برای مسائل واقعی مهندسی و غیره افزایش می‌دهد. در این مقاله از روش لاجرانژ استفاده شده که زیرمجموعه روش‌های بهینه‌یابی مستقیم^۱ می‌باشد. از جمله روش‌های مستقیم [۴-۱]، روش خطی‌سازی پیاپی^۲ [۵] می‌باشد. در این روش که با تکنیک سیمپلکس^۳ قبل حل بوده، تعداد معادلات در گیر مسئله به تعداد قیدهای اصلی به علاوه دو برابر تعداد متغیرهای طراحی ناشی از حد بالا و پایین هر متغیر می‌باشد [۶] و یا در روش برنامه‌ریزی درجه دوم^۴ [۶-۷] علاوه بر

حداقل کردن مانده‌ی خطای ندارند. البته استفاده از مفهوم کمترین فاصله یا کمترین انحراف در دیگر روش‌های بهینه‌یابی از جمله روش تصویر گرادیان نیز استفاده شده که در این روش بردار راستای مماسی باید در کمترین انحراف از بردار منفی گرادیان تابع هدف که یک بردار مرجع بهینه بوده، قرار گیرد [۱۵-۱۶].

به طور کلی هر گام محاسباتی شامل دو بخش، یکی به دست آوردن جواب تقریبی بهینه و دیگری برگرداندن جواب تقریبی بر روی تک قیدها به منظور انجام تقریب مجدد می‌باشد. در شکل (۱) نحوه‌ی بهنگام کردن نقطه‌ی مرجع از $X^{(0)}$ به $X^{(1)}$ به صورت گرافیکی نشان داده شده است. به طوری که در شکل (۱) به صورت گرافیکی نشان داده شده است. به طوری که در شکل (۱) دیده می‌شود نقطه X_0 حدس اولیه می‌باشد. نقطه X_g را می‌توان به گونه‌ای به دست آورد که هم بر روی قید $g = 0$ قرار داشته و هم نزدیک‌ترین فاصله از نقطه X_0 را دارا باشد. منظور از نقطه با نزدیک‌ترین فاصله این است که بردار حاصل از وصل کردن نقاط X_g و X_0 ، بر قید $g = 0$ عمود باشد. حال در نقطه X_g مقدار گرادیان قید، ∇g در نقطه X_g باشد. در این روش، چنانچه نقطه جواب تقریبی شاعع اتحانه، R_g برای قید $g = 0$ را می‌توان به دست آورد. با به کار گیری R_g ، و نزد داشتن راستای گرادیان قید $g = 0$ در نقطه X_g می‌توان مختصات مرکز کرده، X_g^* را به دست آورد. در اینجا با به کار گیری R_g و X_g^* کره‌ای معادل با قید $g = 0$ به صورت $g_{eq} = 0$ حاصل می‌شود. بهمین ترتیب برای تابع هدف

استفاده شده در حالی که در روش پیشنهادی، اتحانه تابع با کره‌ای بعدی تقریب زده می‌شود. با تعریف اتحانه بر اساس تغییرات گرادیان تابع، شاعع اتحانه^۹ به عنوان یک شاخص تعیین می‌شود. بنابراین با به دست آوردن شاعع اتحانه در هر نقطه مورد محاسبه و به کار گیری آن در مدل تقریبی به صورت کره‌ای مماس بر تابع، هم گرادیان و هم تغییرات گرادیان تابع در طول هر گام محاسباتی با مقدار ثابت تقریب زده می‌شود.

در مورد استفاده از تقریب کروی باید به این نکته توجه داشت که پس از هر گام محاسباتی از آنچاکه جواب به دست آمده دقیق نیست، معادلات مربوط به قبود فعال را ارضا نکرده و از سوی دیگر برخلاف روش‌های مبتنی بر بسط تیلور خطی [۱۱] و یا سهمی درجه دوم [۱۲، ۱۳، ۱۴]، خود تابع تقریب زده نمی‌شود؛ بنابراین لازم است در گام‌های بعدی محاسبات، جواب تقریبی بر روی معادلات مربوط به قیدهای فعال برگردانده شود. در این روش، چنانچه نقطه جواب تقریبی حاصل از معادلات لاگرانژ نقطه مرجع^{۱۰} نامیده شود، معیار برگشتن این نقطه بر روی هر یک از معادلات قید، بر اساس نزدیک‌ترین فاصله قید اصلی (کمترین مانده خطای) از جواب تقریبی (نقطه مرجع) انتخاب شده است. این در حالی است که روش‌هایی مانند روش‌های متکی به بسط تیلور، در هر گام محاسباتی برای تقریب زدن از روی هر قید، ذاتاً تأکیدی بر

شکل (۱): نحوه‌ی بهنگام کردن نقطه‌ی مرجع $X^{(1)}$ به $X^{(0)}$

$$g_j(X) = \sum_{i=1}^n (x_i - x_{ij}^*)^2 - R_j^2 \leq 0 \quad j = 1, 2, \dots, m \quad (5)$$

$$g_j(X) = \sum_{i=1}^n (x_i - x_{ij}^*)^2 - R_j^2 = 0 \quad j = m+1, \dots, p \quad (6)$$

که در آن k تعداد تکرار محاسبات، n تعداد متغیر، m تعداد قید نامساوی، از 1 تا p تعداد قید مساوی، x_i متغیر طراحی نام، x_{ij}^* مؤلفه‌ی نام مختصات مرکز کره تابع هدف، R_f شاعع انحناء تابع هدف، R_j شاعع انحناء قید زام و $f(X^{(k)})$ مقدار تابع هدف در تکرار k ام می‌باشد. در معادلات لاغرانژ مقدار ثابت $f(X^{(k)})$ حذف می‌شود.

۳- تعیین پارامترها و مشخصات توابع تقریبی

۳-۱- شاعع انحناء کوه n بعدی

در مدل کره مماسی، گرادیان و نیز تغییرات گرادیان تابع به کمک تعریف انحناء تقریب زده شده و از این طریق شاعع انحناء به عنوان شاخص اصلی، به صورت یک مقدار ثابت در هر گام محاسباتی، معادل‌سازی می‌شود. با توجه به اینکه شاعع انحناء عمود بر سطح رویه و در راستای گرادیان است، بنابراین شاعع انحناء در داخل یک صفحه متعلق به دو بردار گرادیان، ∇g و بردار حد فاصل دو نقطه بهینه حاصل از دو گام آخر محاسبات می‌باشد. بردار اخیر مطابق شکل (۲) مسیر بهینه را نشان می‌دهد که با حرف V مشخص شده است. حال با داشتن دو بردار ∇g و

نیز می‌توان تابع کروی معادل $F_{eq}^{(0)}$ را به دست آورد. با توجه به اینکه تابع هدف یک رویه ثابت و مشخصی نیست و دارای منحنی‌های هم تراز است، بنابراین تابع معادل را می‌توان در نقطه‌های $X^{(0)}$ به دست آورد. با تعیین شاعع انحنای تابع هدف، R_f و گرادیان آن، ∇f در نقطه‌ی $X^{(0)}$ می‌توان مختصات نقطه‌ی مرکز کره، X_f^* را به دست آورد. حال با داشتن کره‌ی معادل قید $g_{eq} = 0$ و مرکز کره‌ی تابع هدف، X_f^* در فضای کروی می‌توان نقطه‌ی بهینه $X^{(1)}$ را به دست آورد بر این اساس از مرکز کره تابع هدف، X_f^* کوچک‌ترین کره‌ای که قید معادل $g_{eq} = 0$ را برآورده کند کره $F_{eq}^{(1)}$ است که مماس بر قید معادل $g_{eq} = 0$ در نقطه‌ی $X^{(1)}$ می‌باشد. مطابق شکل (۱) نقطه‌ی $X^{(1)}$ در نزدیکی قید اصلی فعال $g = 0$ می‌باشد. با جایگزینی نقطه‌ی $X^{(1)}$ به جای $X^{(0)}$ مراحل فوق را جهت به دست آوردن نقطه‌ی بهینه‌ی بعدی، $X^{(2)}$ می‌توان تکرار کرد تا نقطه‌ی حاصله نزدیک‌تر به قید فعال $g = 0$ شود.

۲- بیان مدل تعمیم‌یافته کروی به روش لاغرانژ

در این قسمت ابتدا صورت عمومی مسائل بهینه‌یابی بیان شده و در ادامه فرم تقریب کروی آن ارائه می‌شود و نهایتاً پارامترهای مورد نیاز در مسئله‌ی بهینه‌یابی کروی مشخص می‌شوند. یک مسئله‌ی بهینه‌یابی در فرم عمومی آن به شکل زیر می‌باشد:

$$\min f = f(X) \quad (1)$$

تحت شرایط:

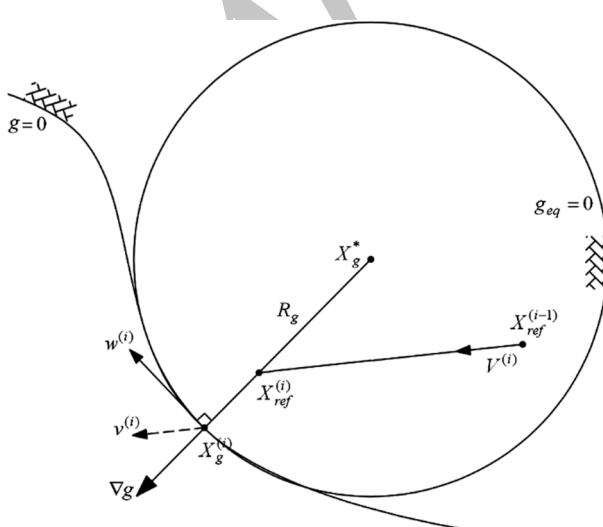
$$g_j(X) \leq 0 \quad j = 1, 2, \dots, m \quad (2)$$

$$g_j(X) = 0 \quad j = m+1, \dots, p \quad (3)$$

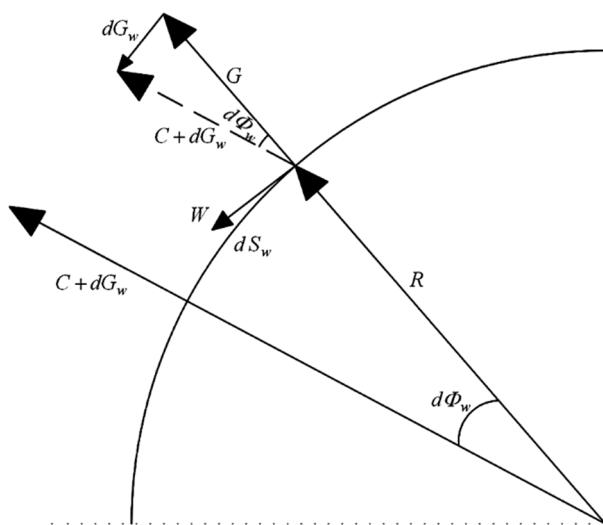
چنانچه در فضای نرم به جای ۲ یا ۳ متغیر، از n متغیر در یک معادله‌ی کره استفاده شود، مسئله‌ی بهینه‌یابی فوق می‌تواند با مدل تقریبی کروی به شکل زیر بیان شود.

$$\min f = \sum_{i=1}^n (x_i - x_{if}^*)^2 - R_f^2 + f(X^{(k)}) \quad (4)$$

تحت شرایط:

شکل (۲): شاعع انحناء در فضای n بعدی در راستای بهینه $w^{(i)}$

شکل (۳): شعاع انحنای، طول قوس، بردار یکه گرادیان

با محاسبهٔ مشتقهای مشتقات بردار G نسبت به متغیرها می‌توان برای ماتریس ∇G رابطهٔ زیر را نوشت:

$$DG = \|\nabla g\|^{-2} H \left(\|\nabla g\| I - (\nabla g \cdot \nabla g^T) \|\nabla g\|^{-1} \right) \quad (14-\text{الف})$$

که در آن:

$$D_{G_{ij}} = \frac{\partial}{\partial x_j} \left(\frac{\partial g / \partial x_i}{\|\nabla g\|} \right) \quad (14-\text{ب})$$

و H ماتریس هسین^{۱۱} تابع و I ماتریس واحد می‌باشد. از آنجاکه بردار w بر بردار ∇g عمود است، ترم دوم رابطه (۱۴-الف) برابر صفر شده؛ بنابراین شعاع انحنای بر اساس روابط (۱۲) و (۱۴-الف) برابر است با:

$$R = \frac{\|\nabla g\|}{\|H.w\|} \quad (15)$$

۲-۳- مرکز کره در فضای n بعدی

از هر نقطه معلوم مانند X واقع بر روی تابع می‌توان شعاع انحنای را در یک راستای مشخص از فضای n بعدی، به ترتیب بالا به دست آورد. چنانچه برای نقطهٔ معلومی از یک تابع، شعاع کره و بردار یکه گرادیان نرمال شده، موجود باشند می‌توان به صورت زیر مرکز کره را تعیین نمود.

با مساوی قرار دادن بردار گرادیان یکه تابع با تابع کروی معادل آن داریم:

V می‌توان بردار w که مماس بر رویه و در مسیر بهینه می‌باشد را تعیین نموده تا به کمک آن شعاع انحنای برای یک مسیر مشخص از سطح رویه تعیین شود. به منظور دستیابی به چنین تعریفی ابتدا راستای بهینه بر اساس دو نقطه بهینه متواالی، مطابق شکل (۲)، به صورت زیر به دست آورده می‌شود.

بردار مسیر بهینه برابر است با

$$V^{(i)} = \frac{X_{ref}^{(i)} - X_{ref}^{(i-1)}}{\|X_{ref}^{(i)} - X_{ref}^{(i-1)}\|} \quad (V)$$

با توجه به مشخص بودن دو بردار V و ∇g ، بردار عمود بر ∇g و مقید به بردار V برابر خواهد بود با [۱۷]:

$$w_0 = V - \frac{\langle V, \nabla g \rangle}{\langle \nabla g, \nabla g \rangle} \nabla g \quad (8)$$

لازم به ذکر است که مطابق تعریف باید بردار جهت در مشتق سویی w به صورت یکه یکه کار برد شود بنابراین:

$$w = \frac{w_0}{\|w_0\|} \quad (9)$$

از سوی دیگر با تعریف بردار یکه گرادیان که عمود بر سطح بوده داریم:

$$G = \frac{\nabla g}{\|\nabla g\|} \quad (10)$$

حال مطابق تعریف، شعاع انحنای برابر با نسبت تغییرات طول انحنای به تغییرات زاویهٔ انحنای می‌باشد [۱۸]. بنابراین مطابق شکل (۳) و بر اساس یک تناسب ساده داریم:

$$d\phi_w = \frac{dS_w}{R} = \frac{\|dG_w\|}{\|G\|} \quad (11)$$

که در آن ϕ_w بردار زاویهٔ انحنای در امتداد w و S_w طول قوس در امتداد w می‌باشد.

با توجه به اینکه بردار گرادیان به صورت یک بردار یکه تعیین شده، برای رابطه (۱۱) می‌توان نوشت:

$$\frac{1}{R} = \frac{\|dG_w\|}{dS_w} = \|\nabla G.w\| \quad (12)$$

که در آن:

$$\nabla G = \nabla\{G_1, G_2, \dots, G_n\} \quad (13)$$

$$X = \left(X_f^* + X_{n \times m}^* \times \mu \right) / (1 + 1^T \mu) \quad (19)$$

به‌طوری که طبق تعاریف قبلی مؤلفه‌های ماتریس X^* و بردار X_f^* به ترتیب برابر x_{ij}^* و x_{if}^* خواهند بود. بنابراین متغیر طراحی به صورت غیر درگیر بر حسب ضرایب لاغرانژ حاصل شد.

۵- تعیین ضرایب لاغرانژ

با استفاده از معادله‌ی لاغرانژ به صورت $\frac{\partial L}{\partial \mu_j} = 0$, قید زام برابر صفر می‌شود که فرم برداری قید معادل کروی آن برابر خواهد بود با:

$$(X - X_j^*)^T (X - X_j^*) = R_j^2 \quad (20)$$

با جایگذاری مقدار بردار X از رابطه (۱۹) در رابطه (۲۰) معادله زیر حاصل می‌شود:

$$g_j = \mu^T A_j \mu + B_j^T \mu + C_j = 0 \quad j = 1, 2, \dots, m \quad (21)$$

به‌طوری که:

$$A_j = X^{*T} X^* - 2(X_j^* 1_{m \times 1})^T X^* + (X_j^{*T} X_j^* - R_j^2) 1_{m \times m} \quad (22)$$

$$B_j^T = 2(X_f^* - X_j^*)^T (X^* - X_j^* 1_{m \times 1}) - 2R_j^2 1_{m \times 1}^T \quad (23)$$

$$C_j = (X_f^* - X_j^*)^T (X_f^* - X_j^*) - R_j^2 \quad (24)$$

بدین ترتیب معادلات لاغرانژ مستقل از متغیرهای طراحی و تنها وابسته به ضرایب لاغرانژ حاصل می‌شود:

۶- برگرداندن نقطه‌ی مرتع بر روی سطح قیدها

بر اساس معادلات و روابط فوق می‌توان به‌طور تقریبی در هر گام محاسباتی شاعع انحنای و مرکز کره را برای هر یک از قیدها و تابع هدف به دست آورد. در تابع هدف، محاسبه‌ی پارامترهای تابع تقریبی برای نقطه‌ی بهینه (نقطه مرتع) حاصل از گام قبلی انجام می‌شود اما برای قیدهای مسئله ابتدا نقطه‌ی مرتع حاصل از گام قبلی بر روی تک‌تک قیدها با کوتاه‌ترین فاصله (کمترین مانده خطای) از آن برده شده سپس پارامترهای تابع تقریبی برای نقاط واقع بر روی قیدها به دست می‌آید. بردن یک نقطه بر روی قید با کوتاه‌ترین فاصله‌ی آن نقطه از سطح قید، خود یک مسئله‌ی بهینه‌یابی می‌باشد به‌طوری که تابع هدف و قید آن

$$G_{ij} = \frac{\|x_{ij} - x_{ij}^*\|}{R_j} \quad (16)$$

بنابراین به کمک فرم برداری رابطه (۱۶) مرکز کره برابر است با:

$$X_j^* = X_j - R_j G_j \quad (17)$$

حال با به دست آوردن شاعع انحنای و مرکز کره می‌توان تابع هدف تقریبی و قیدهای مسئله را مطابق روابط (۱) تا (۳) ایجاد نمود.

۴- به‌هنگام کردن نقطه‌ی بهینه‌ی تقریبی (نقطه مرجع)

بعد از اینکه پارامترهای توابع تقریبی برای معادلات و یا نامعادلات قیدها و نیز تابع هدف حاصل شد، تابع لاغرانژ برای توابع تقریبی را می‌توان تشکیل داد. معادلات لاغرانژ به منظور حداقل کردن تابع هدف با ملاحظه‌ی قیود اصلی می‌تواند مد نظر قرار گیرد. اگر مسئله‌ی بهینه‌یابی مطرح شده در روابط (۱) تا (۳) را در نظر بگیریم تابع لاغرانژ آن را می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$\min_x I = f + \sum_{j=1}^m \mu_j g_j \quad (18)$$

در این رابطه f تابع هدف، g_j قید زام و μ_j ضریب لاغرانژ قید زام می‌باشد.

در اینجا باید توجه داشت تکنیک حل برای قیدهای نامساوی $\leq g_j$ به روش قیدهای فعال است بدین معنی که در ابتدای هر گام محاسباتی فرض بر این است که همه‌ی قیدها فعال بوده و به صورت مساوی در نظر گرفته می‌شوند. با به دست آوردن ضرایب لاغرانژ چنانچه ضریب قیدی منفی باشد قید مربوط به منفی ترین ضریب لاغرانژ از مسئله حذف شده و مجدداً محاسبات تکرار می‌شود. این کار آنقدر تکرار می‌شود تا هیچ قید با ضریب منفی مطابق شرایط کان-تاکر وجود نداشته باشد. با قرار دادن مشتق رابطه (۱۸) برابر صفر به عنوان معادله لاغرانژ و جایگزینی توابع تقریبی f و g_j تعریف شده در روابط (۱) تا (۴) در این معادله، بردار متغیرهای طراحی برابر خواهد شد با:

تابع هدف در نقطه‌ی مرجع

ه- تشكیل و حل دستگاه معادلات درجه دوم مربوط به ضرایب لاگرانژ بر اساس قیدهای معادل موجود

و- حذف ضرایب و معادلات لاگرانژی که مقدار آنها منفی هستند (به ترتیب از منفی ترین آنها) و حل مجدد دستگاه معادلات تا رسیدن به جواب مثبت یا صفر برای تمام ضرایب لاگرانژ

ی- تعیین مختصات نقطه‌ی مرجع به کمک روابط وابسته به ضرایب لاگرانژ. چنانچه قیدی در این نقطه غیر موجه شود، این قید فعال محاسبه شده و برگشت به بند «۵»

ز- در صورتی که نقطه‌ی حاصل برای قیدهای فعال کروی (نقطه‌ی مرجع) بر روی قیدهای اصلی مسئله نیز باشد پایان بهینه‌یابی بوده در غیر این صورت برگشت به بند «ب» با جایگزینی نقطه‌ی مرجع جدید به جای نقطه‌ی مرجع قبلی و تکرار گام‌های قبلی

لازم به ذکر است در این الگوریتم چنانچه هیچ قیدی فعال نباشد و مسئله نامقید شود طبق رابطه (۱۹) ضرایب لاگرانژ برابر صفر شده و مقدار X_f برابر X_f^* خواهد شد. حال برای تعیین مقدار X چنانچه به رابطه (۱۷) توجه شود، دیده می‌شود که مسئله به روش تدترین کاهش^{۱۲} در مسائل نامقید تبدیل شده است. کافیست به شیوه‌ی تدترین کاهش شعاع انحناء به عنوان یک عدد اسکالر به منظور تعیین طول گام و رساندن تابع هدف به مقدار حداقل، بهینه شود. به حال در این مقاله با توجه به معروفیت روش تدترین کاهش، مسائل نامقید مورد بحث قرار نمی‌گیرند.

۸- مثال‌ها

در مثال‌های ساده‌ی زیر از تحلیل استاتیکی استفاده شده است؛ چون در تبیین روش پیشنهادی، عمدۀ تفاوت اساسی روش تاریخچه- زمانی نسبت به استاتیکی از منظر بهینه‌یابی تکرار محاسبات بهینه در گام‌های زمانی مختلف می‌باشد. درحالی که هدف این مقاله نمایش ساده‌ای از جزئیات روش پیشنهادی است.

به صورت زیر می‌تواند تعریف شود:

$$\min_x I_j(x)^2 \quad (25)$$

تحت شرایط:

$$g_j(x) = 0 \quad (26)$$

به طوری که:

$$I_j(x)^2 = I_j(x)^T I_j(x) = (X_j - X_{ref}^{(k)})^T (X_j - X_{ref}^{(k)}) \quad (27)$$

که در آن $X_{ref}^{(k)}$ مختصات نقطه مرجع در k امین تکرار محاسبات و X_j نقطه‌ی واقع بر روی قید زام با کوتاه‌ترین فاصله از آن، $I_j(x)$ بزرگی فاصله بین X_j و $X_{ref}^{(k)}$ می‌باشد.

با نوشتن تابع و معادله‌ی لاگرانژ برای این مسئله و به دست آوردن ضریب لاگرانژ نهایتاً برای نقطه برازی خواهیم داشت: تردیک‌ترین فاصله تا نقطه‌ی بهینه‌ی تقریبی خواهیم داشت:

$$X_j^{(i+1)} = -\frac{\|I_j\|}{\|\nabla g_j\|} \nabla g_j \Big|_{X_j^{(i)}} + X_{ref}^{(k)} \quad (28)$$

همچنین برای اینکه نقطه برازی خواهیم داشت:

$$g_j(x) = 0 \quad (29)$$

بنابراین با یک حدس اولیه و به دست آوردن نقطه‌ی $X_j^{(i+1)}$ از رابطه (۲۸) می‌توان $i-1$ متغیر X_{ij} آن را در رابطه (۲۹) گذاشت و متغیر i را از آن به عنوان یک نقطه‌ی جدید به دست آورد و با تکرار این دو مرحله و رسیدن به همگرایی لازم، نقطه واقع بر روی قید با کوتاه‌ترین فاصله از نقطه‌ی بهینه‌ی تقریبی را به دست آورده.

۷- الگوریتم بهینه‌یابی

بر مبنای روابط و مطالب ارائه شده‌ی قبلی، الگوریتمی جهت حل مسائل واقعی مهندسی ارائه شده که توسط آن دو سازه در بخش‌های بعدی بهینه خواهد شد. اساس الگوریتم چنین است:

الف- انتخاب یک نقطه‌ی موجه به عنوان نقطه‌ی مرجع؛
ب- بردن نقطه‌ی مرجع بر روی هر یک از قیدهای در «نزدیک‌ترین فاصله» از این نقطه؛

ج- معادل‌سازی هریک از قیدهای به صورت قید کروی در نقاط حاصل از بند «ب» و جایگزینی تقریب کروی معادل برای

به منظور حل مسئله، حدس اولیه برای نقطه‌ی مرجع برابر $X^{(0)} = (0.5, 0.5)$ انتخاب شده است. این نقطه مطابق جدول (۱) در هر گام محاسباتی بر روی قید بردشده است.

جدول (۱): نقطه روی قید با کوتاه‌ترین فاصله از نقطه مرجع

X_1		(نقطه روی قید)
X_{12}	X_{11}	
۰/۲۸۷۸	۰/۲۱۷۱	گام ۱
۰/۳۰۵۲	۰/۲۰۴۱	گام ۲
۰/۲۶۵۹	۰/۲۳۳۶	گام ۳
۰/۲۸۶۵	۰/۲۱۸۲	گام ۴
۰/۲۷۹۴	۰/۲۲۳۵	گام ۱۶

در نقاط واقع بر روی تابع هدف و قید باید شاعع انحناء تعیین شود. با توجه به اینکه مسئله دوبعدی است هر انتخاب برای بردار جهت تنها به یک شاعع انحناء منجر می‌شود بنابراین در گام نخست بردار جهت برای شاعع انحناء به صورت اختیاری مطابق جدول (۲) انتخاب شده است.

جدول (۲): بردار مماسی مربوط به ۲ نقطه متوالی مرجع برای تابع هدف و قید

W_f		W_1		(بردار مماسی)
w_{f2}	w_{f1}	w_{12}	w_{11}	
-۰/۷۵۹۳	۰/۶۵۰۸	-۰/۸	۰/۶	گام ۱
۰/۴۴۹۰	۰/۴۴۹۰	۰/۸	-۰/۶	گام ۲
-۰/۸۰۶۵	۰/۵۹۱۳	-۰/۸	۰/۶	گام ۳
۰/۸۵۵۱	-۰/۵۱۱۸	۰/۸	-۰/۶	گام ۴
۰/۸۳۹۰	-۰/۵۴۴۲	۰/۸	-۰/۶	گام ۱۶

با تعیین بردار گرادیان و ماتریس هسین تابع هدف و قیدها به ترتیب در نقطه‌ی مرجع و نقطه‌ی روی قید، شاعع انحناء و متعاقباً مرکز کره‌ی معادل آنها، مطابق جدول (۳) محاسبه شده است. با داشتن مرکز کره و شاعع انحناء تابع هدف و قید، ضرایب ماتریسی معادلات لاگرانژ مطابق روابط (۲۲) تا (۲۴) قابل محاسبه بوده و به کمک معادلات لاگرانژ ضریب لاگرانژ مطابق جدول (۴) در هر گام به کمک حل عددی محاسبه شده است. با استفاده از ضریب لاگرانژ و با به کار گیری رابطه (۱۹) نقطه

۱-۸ مثال خرپا

مطابق شکل (۴) این خرپا به عنوان بخشی از سیستم مهاربندی با دو عضو تحت بار جانبی F قرار گرفته است چنانچه هدف حداقل کردن وزن خرپا با محدودیت تنش در اعضاء و تغییر مکان قائم نقطه رأس آن باشد خواهیم داشت:

$$\min f(A_1, A_2) = \rho L \left(\frac{2}{\sqrt{3}} A_1 + A_2 \right) \quad (۳۰)$$

$$|\sigma_i| \leq \sigma_0, \quad i = 1, 2, 3 \quad (۳۱)$$

$$\delta \leq \delta_0, \quad \delta_0 = \frac{\sigma_0 L}{E} \quad (۳۲)$$

با حل خرپا با زاویه $\alpha = 30^\circ$ تحت نیروی F نتایج زیر برای قیدهای تغییر مکان و تنش حاصل می‌شود:

$$\frac{8}{\sqrt{3} A_1} + \frac{3}{A_2} \leq \frac{E \delta_0}{F L} = \frac{\sigma_0}{F} \quad (۳۳)$$

$$A_1 \geq \frac{2F}{\sigma_0}, \quad A_2 \geq \frac{\sqrt{3}F}{\sigma_0} \quad (۳۴)$$

با تغییر متغیر به صورت زیر:

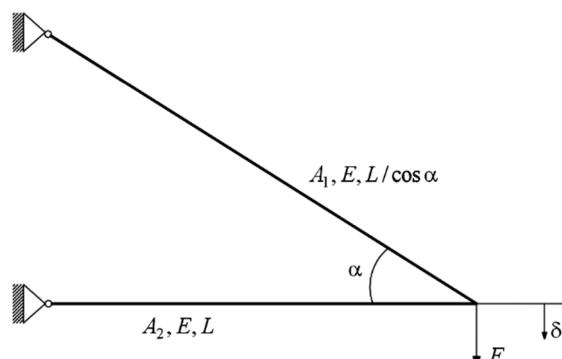
$$x_1 = \frac{2F}{\sigma_0 A_1} \geq 0, \quad x_2 = \frac{\sqrt{3}F}{\sigma_0 A_2} \geq 0 \quad (۳۵)$$

نهایتاً مسئله به شکل زیر تبدیل می‌شود. برای اطلاعات بیشتر به مرجع [۱۹] مراجعه شود.

$$\min_{x_1, x_2} f(x_1, x_2) = \frac{4}{3x_1} + \frac{1}{x_2} \quad (۳۶-\text{الف})$$

تحت شرایط:

$$\frac{4}{\sqrt{3}} x_1 + \sqrt{3} x_2 \leq 1 \quad (۳۶-\text{ب})$$

شکل (۴): خرپای دو عضوی تحت قیدهای تنش و تغییر مکان

جدول (۳): شعاع انحنای و مرکز کره برای تابع هدف و قید

X^* (مختصات مرکز کره)				R (شعاع انحنای)		
X_f^*		X_1^*		R_f	R_1	
X_{12}^*	X_{11}^*	X_{12}^*	X_{11}^*			
۰/۷۱۶۸	۰/۷۵۳۰	-۵۹۹/۷۱۲۲	-۷۹۹/۷۸۲۹	۰/۳۳۳۲	۱۰۰۰	گام ۱
۰/۵۶۹۶	۰/۶۳۸۶	-۵۹۹/۶۹۴۸	-۷۹۹/۷۹۵۹	۰/۱۵۵۱	۱۰۰۰	گام ۲
۰/۵۹۳۹	۰/۶۲۸۱	-۵۹۹/۷۳۴۱	-۷۹۹/۷۶۶۴	۰/۱۵۸۹	۱۰۰۰	گام ۳
۰/۵۸۰۳	۰/۶۳۲۵	-۵۹۹/۷۱۳۵	-۷۹۹/۷۸۱۸	۰/۱۵۴۹	۱۰۰۰	گام ۴
۰/۵۸۴۸	۰/۶۳۰۷	-۵۹۹/۷۲۰۶	-۷۹۹/۷۷۶۵	۰/۱۵۵۸	۱۰۰۰	گام ۱۶

جدول (۴): نتایج عددی تا گام محاسباتی ۴ و گام نهایی

۱۶ گام	۴ گام	۳ گام	۲ گام	۱ گام	گام‌ها
-۶۰۵/۵۴۶	۰/۰۱۳۵	۰/۰۲۵۷	۰/۰۴۹۱	۰/۰۲۱۷	فاصله نقطه مرجع از قید $\ I_1\ $
-۳۰/۵۰۹۱	-۳۰/۵۰۷۷	-۳۰/۵۱۲۴	-۳۰/۵۰۶۲	-۳۰/۶۸۶۱	ضریب لاگرانژ μ_1
۰/۲۲۴۵	۰/۲۲۶۳	۰/۲۱۸۲	۰/۲۲۳۶	۰/۲۰۴۱	نقطه مرجع
۰/۲۷۹۴	۰/۲۷۵۷	۰/۲۸۶۵	۰/۲۵۵۹	۰/۳۰۵۲	x_2
۹/۵۴۵۶	۹/۵۲۰۶	۹/۶۰۲۴	۹/۴۶۹۰	۹/۸۰۸۶	تابع هدف f
-۶۰۵/۵۴	۰/۰۱۳۵	۰/۰۲۵۷	۰/۰۹۱۸	۰/۳۵۴۳	اندازه تغییرات نقطه مرجع $\ X^{(i-1)} - X^{(i)}\ $

در دو انتهای در نظر گرفته شده که همانند شرایطی است که یک قاب خمی تخت بار جانبی تجربه می‌کند. این تیر با حداقل آرماتور به صورت سراسری و با آرماتور اضافی در محدوده‌ی یک سوم طرفین تیر لحظه شده است؛ بنابراین تابع هدف و قیدها به صورت زیر در نظر گرفته می‌شوند.

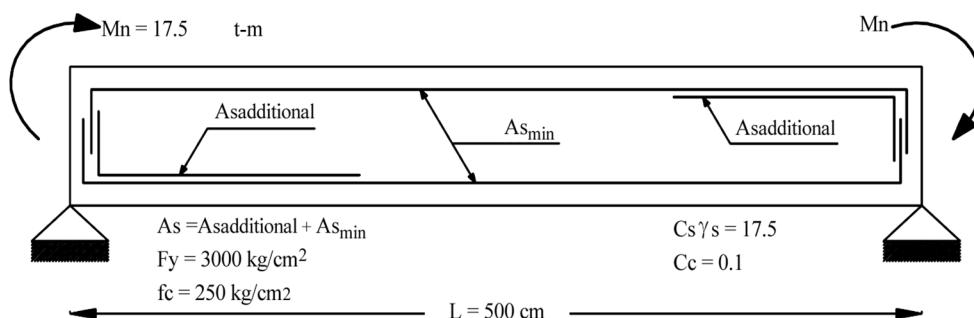
مرجع جدید تعیین شده است که در گام شانزدهم مقدار خطابه عدد ناچیزی رسیده است. مطابق جدول (۴) تابع هدف به مرور کم شده است. با توجه به اینکه این مسئله فقط یک قید داشته فاصله متواالی نقاط مرجع از هم برابر فاصله‌ی نقاط مرجع از قید نیز شده است. حل این مسئله با روش پنالتی خارجی [۱۳] نیز انجام شده که نتایج کاملاً بر هم منطبق هستند.

$$\min_{\substack{x_1=As \\ x_2=Lb_w \\ x_3=d}} f = C_c L b_w (d + d') \quad (37)$$

$$\gamma_s C_s \left(\frac{2}{3} L (As - As_{\min}) + L A s_{\min} \right)$$

۲-۸-مثال تیر بتنی

مطابق شکل (۵) تیر بتنی تحت تأثیر لنگر خمی هم جهت تحت شرایط:

شکل (۵): تیر بتنی تحت قید لنگر خمی و عرض مقطع

اختیاری مطابق جدول (۶) انتخاب شده اما در گام‌های بعدی این بردار مطابق رابطه (۸) از دو نقطه‌ی مرجع متوالی محاسبه شده است. مقدار شعاع انحنای مطابق رابطه (۱۵) محاسبه و در جدول (۷) ارائه شده است.

همان‌طور که در جدول (۸) دیده می‌شود در گام بیست و نهم اندازه‌ی تغییرات نقطه‌ی مرجع به عدد ناچیزی رسیده است. همین‌طور فاصله‌ی نقطه‌ی مرجع از نقطه‌ی واقع بر روی هر دو قید نیز به مرور کم شده اما مقدار تابع هدف رفتاری زیگزاگی داشته و کاملاً کاهشی نیست بنابراین می‌توان گفت این وضعیت نشان از تزدیک شدن تدریجی نقطه‌ی بهینه در ناحیه‌ی موجه واقعی دارد که ممکن است نهایتاً مقدار تابع هدفی بزرگ‌تر از مقدار

$$M_n \leq A_S F_y (d - 0.59 \frac{A_S F_y}{b_w f_c}) \quad (38)$$

یا

$$g_1 = 1 - x_l F_y (x_3 - 0.59 \frac{x_l F_y}{x_2 f_c}) / M_n \leq 0 \quad (38)$$

$$b_w \geq 25\text{cm} \quad \text{یا} \quad g_2 = 1 - \frac{x_2}{25} \leq 0 \quad (39)$$

به منظور حل مسئله، حدس اولیه برای نقطه‌ی مرجع برابر $X^{(0)} = (15, 30, 30)$ انتخاب شده است. مطابق الگوریتم بهینه‌یابی، برای این تیربندی که دارای دو قید و سه متغیر می‌باشد نیز جداول نظری مثل قبل تهیه شده است. در نقاط بر روی تابع هدف و قیدها که در جدول (۵) ارائه گردیده باید شعاع انحنای تعیین شود. بردار جهت شعاع انحنای برای گام اول به صورت

جدول (۵): نقطه‌ی روی قید با کوتاه‌ترین فاصله از نقطه‌ی مرجع

X_2			X_1			(نقطه‌ی روی دو قید)
x_{23}	x_{22}	x_{21}	x_{13}	x_{12}	x_{11}	
۳۰/۰۰۰۰	۲۵/۰۰۰۰	۱۵/۰۰۰۰	۳۲/۱۵۵۱	۳۰/۲۷۱	۱۷/۸۷۰۵	گام ۱
۳۳/۲۳۱۴	۲۵/۰۰۰۰	۱۸/۱۱۳۹	۳۳/۰۴۳۱	۲۵/۹۷۱۹	۱۷/۸۷۲۵	گام ۲
۳۳/۴۵۷۹	۲۵/۰۰۰۰	۱۷/۵۴۶۸	۳۳/۴۶۰۲	۲۵/۰۰۰۷	۱۷/۵۴۹۹	گام ۳
۳۳/۳۶۰۰	۲۵/۰۰۰۰	۱۷/۶۲۵۳	۳۳/۳۶۰۰	۲۵/۰۰۰۰	۱۷/۶۲۵۳	گام ۴
۳۳/۴۲۹۵	۲۵/۰۰۰۰	۱۷/۵۹۲۲	۳۳/۴۲۹۵	۲۵/۰۰۰۰	۱۷/۵۹۴۱	گام ۲۹

جدول (۶): بردار مماسی تابع هدف و قیدها حاصل از ۲ نقطه‌ی متوالی مرجع

W_f									W_2			W_l			(بردار مماسی) W	
w_{f3}	w_{f2}	w_{f1}	w_{23}	w_{22}	w_{21}	w_{13}	w_{12}	w_{11}	w_{f3}	w_{f2}	w_{f1}	w_{23}	w_{22}	w_{21}		
-۰/۵۱۴۴	-۰/۵۱۴۳	۰/۶۸۶۲	-۰/۸۷۰۶	۰/۰	-۰/۴۹۲۱	-۰/۳۱۶۹	-۰/۸۸۹۲	۰/۳۲۹۹	-۰/۵۱۴۴	-۰/۵۱۴۳	۰/۶۸۶۲	-۰/۸۷۰۶	۰/۰	-۰/۴۹۲۱	گام ۱	
۰/۴۲۲۵	-۰/۸۲۳۵	۰/۳۷۸۶	۰/۷۷۰۱	۰/۰	۰/۶۹۳۹	۰/۱۶۵۷	-۰/۹۸۵۸	۰/۰۲۶۸	۰/۴۲۲۵	-۰/۸۲۳۵	۰/۳۷۸۶	۰/۷۷۰۱	۰/۰	۰/۶۹۳۹	۰/۱۶۵۷	گام ۲
۰/۶۷۲۹	۰/۲۷۶۸	-۰/۶۸۶۰	۰/۳۷۱۰	۰/۰	-۰/۹۲۸۶	۰/۷۹۶۶	۰/۰۵۳۰	-۰/۶۰۲۲	۰/۶۷۲۹	۰/۲۷۶۸	-۰/۶۸۶۰	۰/۳۷۱۰	۰/۰	-۰/۹۲۸۶	۰/۷۹۶۶	گام ۳
-۰/۸۰۹۱	-۰/۰۳۳۶	۰/۵۸۶۷	-۰/۷۸۰۲	۰/۰	۰/۶۲۵۵	-۰/۷۹۸۱	-۰/۰۰۴۹	۰/۶۰۲۵	-۰/۸۰۹۱	-۰/۰۳۳۶	۰/۵۸۶۷	-۰/۷۸۰۲	۰/۰	۰/۶۲۵۵	-۰/۷۹۸۱	گام ۴
-۰/۸۱۶۱	-۰/۰۱۸۲	۰/۵۷۷۷	-۰/۸۰۰۱	۰/۰	۰/۵۹۹۹	-۰/۸۰۰۱	-۰/۰۰۰۰	۰/۵۹۹۹	-۰/۸۱۶۱	-۰/۰۱۸۲	۰/۵۷۷۷	-۰/۸۰۰۱	۰/۰	۰/۵۹۹۹	-۰/۸۰۰۱	گام ۲۹

جدول (۷): شعاع انحنای و مرکز کوه براي تابع هدف و قيد

X^* (مختصات مرکز کوه)									R (شعاع انحنای)				
X^*_f			X^*_2			X^*_1			R_f	R_2	R_l		
x^*_{f3}	x^*_{f2}	x^*_{f1}	x^*_{23}	x^*_{22}	x^*_{21}	x^*_{13}	x^*_{12}	x^*_{11}					
۱۷/۴۲۹۷	۱۷/۴۲۹۱	-۳/۸۴۶۳	۳۰/۰	۱۰۲۵/۰	۱۵/۰	۵۳/۹	۳۳/۳	۴۶/۸	۲۵/۹۰۷۹	۱۰۰۰	۳۶/۳	۱	گام ۱
۱۳/۱۲۴۸	۱۰/۳۵۰۴	-۸/۹۰۱۷	۳۳/۲	۱۰۲۵/۰	۱۸/۱	۷۹/۰	۳۴/۳	۷۶/۸	۳۵/۲۴۸۵	۱۰۰۰	۷۵/۳	۲	گام ۲
۱۵/۷۹۹۳	۱۳/۳۹۶۵	-۵/۶۳۰۷	۳۳/۵	۱۰۲۵/۰	۱۷/۵	۴۶/۷	۳۴/۳	۳۵/۲	۳۰/۰۴۹۳	۱۰۰۰	۲۲/۲	۳	گام ۳
۱۳/۱۱۶۲	۱۰/۲۹۲۴	-۹/۴۱۰۳	۳۳/۴	۱۰۲۵/۰	۱۷/۶	۴۶/۸	۲۷/۷	۳۵/۴	۳۵/۶۲۷۴	۱۰۰۰	۲۲/۵	۴	گام ۴
۱۲/۹۳۵۹	۱۰/۰۵۸۲	-۹/۷۳۳۳	۳۳/۴	۱۰۲۵/۰	۱۷/۶	۴۶/۹	۲۷/۷	۳۵/۵	۳۶/۰۶۳۷	۱۰۰۰	۲۲/۵	۲۹	گام ۲۹

جدول (۸): نتایج عددی تا گام محاسباتی ۴ و گام نهایی

۱ گام	۲ گام	۳ گام	۴ گام	۵ گام	۶ گامها
۸/۹۹۷۸-۴۰	۰/۰۴۴۲	۰/۱۲۵۴	۰/۰۴۲۸۲	۰/۴۰۰۹	فاصله نقطه مرجع از قید
۸/۹۹۷۸-۴۰	۰/۰۴۴۲	۰/۱۲۵۴	۰/۶۱۰۷	۴/۴۸۷۶	
۱/۵۲۵۹	۱/۵۲۴۸	۱/۳۲۱۱	۰/۴۴۶۶	۰/۷۶۵۸	ضریب لاگرانژ
۰/۰۱۰۹	۰/۰۱۰۶	۰/۰۰۸۱	۰/۰۱۰۵	۰/۰۰۱۲	
۱۷/۵۹۴۶	۱۷/۵۹۸۷	۱۷/۶۲۵۳	۱۷/۵۴۶۸	۱۸/۱۱۳۹	نقطه مرجع
۲۵/۰۰۰۰	۲۵/۰۰۰۰	۲۵/۰۰۰۰	۲۵/۰۰۰۲	۲۵/۰۱۰۱	
۳۳/۴۲۸۸	۳۳/۳۹۵۴	۳۳/۳۶۰۰	۳۳/۴۵۷۹	۳۳/۲۳۱۴	
۸/۵۸۳۴۵۶	۸/۵۷۶۸۵۶	۸/۵۸۰۶۵۶	۸/۵۶۷۶۵۶	۸/۷۸۷۹۵۶	تابع هدف
۸/۹۹۷۸-۴۰	۰/۰۴۴۲	۰/۱۲۵۴	۰/۶۱۰۸	۶/۷۱۱۰	اندازه تغییرات نقطه مرجع
$\ X^{(i-1)} - X^{(i)}\ $					

- یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این روش مطابق رابطه (۱۹)

جداسازی متغیرهای طراحی از دستگاه معادلات بهینه‌یابی می‌باشد. در حالی که در روش‌های مشابه مانند روش‌های متکی به بسط تیلور، تعداد مجهولات در گیر در حل مسئله برابر تعداد متغیرهای طراحی به علاوه‌ی تعداد قیدهای اصلی و اضافی مسئله می‌باشد.

- در این روش از برگرداندن نقطه مرجع بر روی قیدها با حداقل فاصله (مانده خط) استفاده می‌شود. این در حالی است که روش‌هایی مانند روش‌های متکی به بسط تیلور، در هر گام محاسباتی برای تقریب زدن از روی هر قید، ذاتاً تأکیدی بر حداقل کردن مانده خط ندارند.

- مثال‌های سازه‌ای خرپا و تیر نشان داد که جواب‌های حاصل از این روش با روش جریمه خارجی کاملاً یکسان می‌باشد.

- در مسائلی مانند مثال دوم (تیر) که تعداد متغیرهای طراحی از تعداد قیدها بیشتر است این روش می‌تواند کمک کننده باشد چراکه حجم اصلی محاسبات بر روی حل معادلات لاگرانژ بوده به طوری که تعداد مجهولات مستقل آن یعنی ضرایب لاگرانژ به تعداد قیدهای مسئله خواهد بود.

- با جداسازی متغیرها از معادلات لاگرانژ و کاهش محاسبات بهینه‌یابی امکان بهتری از طرح‌های بهینه لرزه‌ای مبنی بر تحلیل‌های تاریخچه-زمانی فراهم خواهد شد.

- در مسائل واقعی مهندسی که امکان قیدهای مربوط به حد بالا

محاسبه شده در گام‌های قبلی خود داشته باشد.

در بسیاری از مسائل مهندسی و به خصوص در مسائل سازه‌ای، حد بالا و پایین برای متغیرهای طراحی وجود دارد که معمولاً

ناشی از ضوابط آئین‌نامه و یا محدودیت‌های اجرایی می‌باشد. قید دوم در مثال تیر بتنی از این دسته از محدودیت‌ها است.

از آنجاکه هر قید یک ضریب لاگرانژ به معادلات لاگرانژ اضافه می‌کند، برای حذف این نوع ضرایب می‌توان ابتدا تک متغیر

طرح را از تساوی نامعادله مربوط به این گونه قیدها به طور مستقیم تعیین نمود و سپس با داشتن این متغیر طرح و با

به کارگیری رابطه (۱۹)، ضرایب لاگرانژ نظری این قیدها از بقیه‌ی ضرایب جدا شده و نهایتاً در رابطه (۲۱)، با بازنویسی این نوع

ضرایب بر حسب بقیه‌ی ضرایب لاگرانژ، دستگاه معادلات لاگرانژ اصلاح می‌شود. به طور خاص در مقاله‌ای دیگر، روابط مربوط به جدا شدن این ضرایب از دستگاه معادلات لاگرانژ ارائه خواهد شد.

۹- نتیجه‌گیری

در این مقاله یک درون‌یابی به صورت کروی با تعریف جدیدی از شعاع انحنای در فضایی بزرگ‌تر از فضای هندسی برای تابع هدف و قیدها جهت استفاده در روش لاگرانژ ارائه شد.

همچنین الگوریتمی برای نزدیک کردن جواب تقریبی به جواب دقیق ارائه شد. برخی نتایج به صورت زیر ارائه می‌گردد:

9. Groenwold1, A.A. and Etman, L.F.P. (2010) A quadratic approximation for structural topology optimization. *International Journal for Numerical Methods in Engineering*, **82**(4), 505-524.
10. Zangwill, W.I. (1967) Nonlinear programming via penalty functions. *Management Science*, **13**(5), 344-358.
11. Mahini, M.R., Moharrami, H., and Cochetti, G. (2014) Elastoplastic analysis of frames composed of softening materials by restricted basis linear programming. *Computers & Structures*, **131**, 98-108.
12. Groenwold, A.A., Wood, D.W., Etman, L.F.P., and Tosserams, S. (2009) Globally convergent optimization algorithm using conservative convex separable diagonal quadratic approximations. *AIAA Journal*, **47**(11), 2649-2657.
13. Groenwold, A.A. (2012) Positive definite separable quadratic programs for non-convex problems. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, **46**(6), 795-802.
14. Burke, J.V., Curtis, F.E., and Wang, H. (2014) A sequential quadratic optimization algorithm with rapid infeasibility detection. *SIAM J. Optim.*, **24**(3), 1041-1074.
15. Rosen, J.B. (1960) The gradient projection method of nonlinear programming, Part I: linear constraints. *SIAM Journal*, **8**, 181-217.
16. Rosen, J.B. (1961) The gradient projection method for nonlinear programming, Part II: nonlinear constraints. *SIAM Journal*, **9**, 414-432.
17. Edwards Jr., C.H. (1973) *Advanced Calculus of Several Variables*. 15-16, Academic Press, New York and London.
18. Simon, L. (2008) *An Introduction to Multivariable Mathematics (Synthesis Lectures on Mathematics and Statistics)*. Morgan, and Claypool, Florida.
19. Christensen, P.W. and Klarbring, A. (2009) An introduction to structural optimization. *Solid Mechanics and Its Applications*, **153**, Springer.

یا پایین متغیرها وجود داشته، به طوری که توضیح داده شد، ضرایب لاگرانژ این قیدها از دستگاه معادلات قابل حذف بوده و باز اضافی به معادلات تحمیل نمی‌کنند.

- این مقاله به بیان روش پیشنهادی و چگونگی روند حل مسائل بهینه‌یابی در قالب مثال‌های ساده پرداخت. لذا بررسی تفصیلی میزان دقت و سرعت همگرایی این روش در مقایسه با دیگر روش‌های کلاسیک و نوین به مقاله‌ی دیگری موکول می‌شود.

مراجع

1. Cheney, E.W. and Goldstein, A.A. (1959) Newton's method of convex programming and Tchebycheff approximation. *Numerische Mathematik*, **1**, 253-268.
2. Kolda, T.G., Lewis, R.M., and Torczon, V. (2003) Optimization by direct search: new perspectives on some classical and modern methods. *Journal of SIAM*, **45**(3), 385-482
3. Izmailov, A.F. and Kurennoy, A.S. (2013) Abstract newtonian frameworks and their applications. *SIAM J. Optim.*, **23**(4), 2369-2396.
4. Li, C. and Ng, K.F. (2013) Approximate solutions for abstract inequality systems. *SIAM J. Optim.*, **23**(2), 1237-1256.
5. Etman, L.F.P., Groenwold, A.A., and Rooda, J.E. (2012) First-order sequential convex programming using approximate diagonal QP subproblems. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, **45**, 479-488.
6. Wolf, P. (1959) The Simplex method for quadratic programming. *Econometrica*, **27**(3), 382-398.
7. Curtis, F.E., Johnson, T.C., Robinson, D.P., and Wächter, A. (2014) An inexact sequential quadratic optimization algorithm for nonlinear optimization. *SIAM J. Optim.*, **24**(3), 1041-1074.
8. Park, S., Jeong, S. H., Yoon, G.H., Groenwold, A.A., and Choi, D. (2014) A globally convergent sequential convex programming using an enhanced two-point diagonal quadratic approximation for structural optimization. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, **50**, 739-753.

اصطلاحات فنی

Direct Method	۱- بهینه‌یابی مستقیم
Sequential Linear Programming	۲- خطی‌سازی پیاپی
Simplex Technique	۳- تکنیک سیمپلکس
Sequential Quadratic Programming	۴- برنامه‌ریزی درجه دوم
Lagrange Multipliers	۵- ضرایب لاگرانژ
Penalty Method	۶- روش پنالتی
Spherical Functions	۷- توابع کروی
Lagrange Equations	۸- معادلات لاگرانژ
Radius of Curvature	۹- شعاع انحنای
Reference Point	۱۰- نقطه مرجع
Hessian Matrix	۱۱- ماتریس هسین
Steepest Descent Method	۱۲- روش تندترین کاهش